

NIT DE GUERRA I DE LITURGIA

(MEDITACIÓ)

He sortit de Betlem distret i nàufreg enmig d'una incessant onada de colors, de foc, de caravanes de tancs, de camells esverats pel soroll dels avions... Deixo els homes i m'allunyo de la vall, acaronant, encara, el record trist de les darreres miques de sol que penjaven de les branques... La prada espera silenciosa, a soles amb les seves ombres fugitives, sense altre somris en la seva monotonia negra que les flamarades bèl·liques, cremants i punyents. Vaig fugint de l'horitzó fumejant i cerco la Pau, tot seguint l'Estel... Pel camí hi ha un brogit d'unglats lliscosos i durs... Algunes figures —semblen mags— es dobleguen acompassades... També ells fugen del foc bèl·lic de l'Orient, cercant la mateixa Pau.

Al fi, la cova. S'amaga el soroll. Amb la nit ha escapat la vida més enllà del silenci. Solament viu l'ànima pensativa, recollida i desperta.

De sobte, el camp es transforma impacient i es torna formós com el gest d'un infant. Ja no sento res que em recordi les guerres i els odis dels homes. Una coratjosa angoixa de pau crida dolçament des de la cova... Jerusalem, Alexandria, tot l'Orient tanca simbòlicament els seus ulls d'odi... Els seus cossos, vermells de sang, ressalten violents sobre la blancor de la neu que hi ha davant la cova. (És tan clara la nit que les penyes són grises, la palla és esgrogueïda i les campanetes del camp són blaves.

El paisatge té un paladar íntim, fred i càllid a l'ensems, amb cast tremolor de misteris sense nom, a esquena dels homes que estan amagats i llunyans, cansats d'odiar-se, d'amenaçar-se i de matar-se.

De la nit, com d'una mà oberta, surt la lluna rodona, religiosa, lenta, estremida, intentant deixar a les fosques tots els fusells i canons, i mig encenent la mística processó de les estrelles. Després la llum es transforma en flama sobre els candelers de neu dels arbres de la terra; ella és com el llantió de l'església, il·luminant amb la seva llum el portell de la cova grisa. (Em resulta fàcil ser llac entre les muntanyes, sense altra vocació que anar copiant la terra, els àngels i el cel).

Els homes —com bestioles famolenques—, segueixent fent la guerra, vigilant-se amb ulls esferreïts, en el mateix indret per on passaren la Verge, Sant Josep i la somera. Però els meus ulls se'n van vers l'avalot del cel: campanes, llums i batec d'ales

d'àngels; pluja de somnis morts, de canonades, de claredats sorolloses, de brams de metralla... Està baixant el cel? Està pujant la terra? Entre el resplendor de les xarxes metàl·liques, s'escolten cants espurnejants que s'apropen a la cova gris: «GLÒRIA A DÉU DALT DELS CELS I A LA TERRA...» (El tret d'un fusell no permet d'oïr l'última paraula.

No sé quina mena de força em crida des de la cova, com si jo fos una goteta errant, reclamada pel torrent d'on procedeix...!

Veig ombres de soldats encapotats, amb els seus capells llampants, reptant sobre la terra... i tot de cop... ¿noves ombres? ¿i canten? No són pas veus d'himnes de guerra. És música de cascavells, d'esquelles; són veus sofrides, sotraguejades, amb caire temerós i amb un gest pastorívol i endurit. Em crida de nou el camí, i avenço, ensorrant-me de tant en tant en els forats arrelats per les bombes, mentre em sento contagiats de fe, de promeses, de pastors esglaiats davant d'un miracle senzill...

Per tots els llocs s'allunyen les senderoles entre els arbres i la foscor, fins el terme on papalleja la nostàlgia dels homes en festa, oblidats... o dels soldats que esbrinen —sords— d'on vénen els trets... No sé com, però em sento ja dins la cova grisa: llum, calor, cançons i fred. Miro els pastors, i em semblen talment nens que, sobtadament, s'haguessin posat a jugar a homes. Allà, en el cristall dels seus ulls, hi veig reflectida tota la cova... Onades de llums i armonies entre les palles de l'estable. L'ànima, tot de cop, s'estremeix, tornant-se totalment infant, tremolant de puresa i eternitat immerescudes. En tots els ulls —inclosos els ulls dels soldats amb el fusell a les mans— hi ha revifalles de cel. Sento que puc veure Déu des de dins del misteri del primer Sagrari, sense vels, amb llantió de lluna, en un hivern d'odis en les trinxeres, de festes en les ciutats del consum i de PAU dins la cova de la nova i veritable redempció.

Sobre unes mans pures, com damunt d'una rosa de sang, o d'un lliri o d'un nard, clareja el Déu-Infant, blanc i petit, com el Pa de l'ofertori. Una Verge blava i blanca, amb contagi de Déu i de noia, molt prop dels pastors, entre els àngels, tot mirant de reüll els fusells curulls de bales, anuncia la primera ofrena: «Us oferim, oh Pare...»

Aquella primera nit de Nadal tenia color de guerra i de litúrgia...

M. E. i P.

CARPINTERIA MECANICA

Andrés Torner

El Rieral

Teléfono 23

SANTA EULALIA DE RONSANA